

WYSTAWY CZASOWE W MUZEUM PAPIERNICTWA W 2018 ROKU

Signum Temporis – wystawa rzeźb z papieru

Kurator wystawy: mgr Dorota Zielińska-Pytłowany

Okres prezentacji: 19 stycznia – 15 lipca

Krakowski rzeźbiarz Tomasz Westrych zaprezentował w Muzeum Papiernictwa papierowe rzeźby i reliefy. Tworzone przez niego prace z masy papierniczej idealnie wpisują się w charakter dotychczasowych ekspozycji w muzealnej Galerii Sztuki Papieru. To artysta otwarty na eksperyment i na ciągłe poszukiwania.

Tomasz Westrych jest absolwentem Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie (Wydział Rzeźby, 1993). Stopień doktora uzyskał na macierzystej uczelni w 2005 roku. Tworzy rzeźby z terakoty i papierowe płaskorzeźby. Obecnie pracuje jako adiunkt w I Pracowni Rzeźby na Wydziale Architektury Wnętrz ASP w Krakowie.

Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Muzeum Papiernictwa (1968–2018) pod honorowym patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałka Województwa Dolnośląskiego, Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej oraz Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej.

Sitodruk z pracowni Dawida Hadara

Kurator wystawy: mgr Dorota Zielińska-Pytłowany

Okres prezentacji: 8 marca – 15 lipca

Dawid Hadar współpracę z Muzeum Papiernictwa rozpoczął w 2010 roku, kiedy podczas Święta Papieru po raz pierwszy poprowadził warsztaty *camera obscura* oraz warsztaty sitodruku. Od tamtego czasu brał udział w wielu artystycznych spotkaniach organizowanych przez dusznickie Muzeum, chętnie dzieląc się szeroką wiedzą i profesjonalnym warsztatem.

Tym razem efektem współpracy była wystawa zatytułowana „Sitodruk z pracowni Dawida Hadara”, na której artysta prezentował swoją kolekcję grafik powstałych w różnych technikach sitodruku w czasie jego ponad 40-letniej działalności nauczyciela i master-printera. Jedne z wcześniejszych prac Dawida Hadara pochodzą z lat 70. XX wieku. Są to graficzne opracowania autorskich fotografii. Pozostałe obiekty to efekt pracy ze szczególnie uzdolnionymi dziećmi, młodzieżą oraz wybitnymi artystami.

Aneksem do wystawy była seria prac wykonanych przez utalentowaną młodzież z Miejskiego Zespołu Szkół w Dusznikach-Zdroju podczas warsztatów prowadzonych przez Dawida Hadara w Muzeum Papiernictwa w 2017 roku. Wystawa unaoczniała zwiedzającym możliwości, jakie daje kreatywne podejście do techniki sitodruku, ale też objaśniła techniczne tajniki warsztatu artysty.

Wernisaż, który odbył się 8 marca, zgromadził liczną publiczność, przyjaciół i wielbicieli sztuki Dawida Hadara. Otwarcie wystawy uatrakcyjniła pasjonująca opowieść Mistrza oraz pokaz jego umiejętności. Wszystkie panie z okazji swojego święta otrzymały wykonane na ich oczach odbitki przedstawiające stylizowaną lilię. Dawid Hadar to urodzony w 1945 roku na terenie Związku Radzieckiego artysta pochodzenia żydowskiego, nauczyciel fotografii, technik graficznych i kaligrafii. Do 1957 roku mieszkał i uczył się we Wrocławiu. Po wyjeździe wraz z rodzicami do Izraela wychowywał się w kibucu Mizra. Studiował na Akademii Sztuki Becał w Jerozolimie. Przez całe niemal zawodowe życie nauczał – zarówno w bardzo prestiżowych szkołach, jak i resocjalizując trudną młodzież. Od 1974 roku pracował w Muzeum w Tel Awiwie, w którym w 1990 roku założył warsztat fotografii i uczył sitodruku. W tym samym czasie prowadził własne studio, gdzie tworzył samodzielnie, ale też współpracował z wieloma artystami.

Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Muzeum Papiernictwa pod honorowym patronatem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałka Województwa Dolnośląskiego, Prezesa Polskiej Organizacji Turystycznej oraz Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej.

NioKreślone. Sztuka kreski Roberta Znajomskiego

Kuratorzy wystawy: mgr Karolina Dyjas, Marcin Lemejda

Okres prezentacji: 10 marca – 27 maja

Wystawa „NioKreślone. Sztuka kreski Roberta Znajomskiego” skupiła się na dwóch podstawowych aspektach – kresce i powiązaniu tego środka wyrazu z papierem jako tworzywem i nośnikiem kompozycji artystycznej. Artysta od dawna posługuje się kreską, która daje mu możliwość wyrażania indywidualnej wrażliwości. Bieg i rytm jego kreski, a właściwie linii krętej, zawilej, poszukującej, oddziałuje na odbiorcę, odrealniając kształty i motywy będące tematem przedstawień.

W cyklu „Katedry” Znajomski stosuje z kolei linię prostą, wręcz toporną. Stara się realizować swój cel jak najprostszymi środkami i surowymi formami. Rysuje tradycyjnie – tuszem, zmienia natomiast narzędzia – na bardziej pierwotne. Obok stalówki pojawia się pędzel i patyk – jako naturalne narzędzie do kreślenia linii, używane już przez małe dzieci.

W pracach wykonywanych w technice kolażu (cykl „Pocztówki”) wykorzystuje stare książki, a w zasadzie ich fragmenty, ręcznie podarte i naklejone na podłoże. Całość uzupełnia kreską, która jest źródłem ciągłych artystycznych poszukiwań i twórczych zmagania z materią tuszu i papieru.

Robert Znajomski, rocznik 1968, to absolwent Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Pracuje z dziećmi i młodzieżą, realizując się jako pedagog. Spełnia się także przez twórczość własną. Zajmuje się malarstwem, rysunkiem, grafiką, fotografią oraz mail artem. Zorganizował kilkadziesiąt wystaw indywidualnych i uczestniczył w ponad 500 wystawach zbiorowych i projektach artystycznych, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Plastyków w Lublinie, wiceprezesem Łęczyńskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury i Sztuki PLAMA, członkiem międzynarodowego ruchu International Union of Mail-Artists IUOMA oraz członkiem Zrzeszenia Łódzkich Odkrywców Metali ZŁOM. Pracuje jako nauczyciel plastyki w szkole podstawowej.

Papierowa wiklina

Kurator wystawy: mgr Dagmara Kacperowska

Okres prezentacji: 1 czerwca – 29 lipca

Recyklingowe wykorzystanie papieru w postaci tzw. papierowej wikliny to temat wystawy prezentowanej w Muzeum Papiernictwa. Do udziału w wydarzeniu została zaproszona Grupa Eko-wyploty – papierowy recykling, działająca przy Gminnej Bibliotece w Wiązowie. Ekspozowane prace powstały dzięki zwijaniu papieru gazetowego w tutki, a następnie wyplataniu z niego rzeczy codziennego użytku, elementów wyposażenia mieszkania lub ogrodu. Znakiem rozpoznawczym Grupy stały się wielkoformatowe postaci czytające książki, tzw. czytacze. Artystki z Wiązowa gościły w Muzeum Papiernictwa podczas Święta Papieru w 2016 roku.

Grupa Eko-wyploty – papierowy recykling działa przy Gminnej Bibliotece w Wiązowie od 2013 roku. Prowadzona jest przez artystkę Dorotę Jarosz-Franczak. Aktualnie trzon Grupy stanowi zespół pięciu kobiet: Krystyna Pała, Stanisława Janiszewska, Teresa Chmura, Teresa Kaczmarczyk, Katarzyna Wojtowicz. Pracownia ma jednak charakter otwarty i często do realizacji projektów włączają się również inne osoby. Oprócz wspomnianych wyżej Pań, swoje prace zaprezentowali także: Marcin Mękowski, Marianna Pabian i Zuzanna Pabian.

Wystawa jubileuszowa

Kuratorzy wystawy: zespół pracowników Muzeum Papiernictwa

Okres prezentacji: 28 lipca – 28 października

W 2018 roku Muzeum Papiernictwa obchodziło jubileusz 50-lecia działalności. Z tej okazji część zbiorów zaprezentowano na wystawie jubileuszowej „50 lat Muzeum Papiernictwa. 1968–2018”. Pokazane zostały wybrane muzealia, o które dusznickie Muzeum powiększyło swoje zbiory głównie w ostatnich latach, m.in: papiery ręcznie czerpane ze znakami wodnymi, papiery maszynowe, ekslibrisy, dokumenty identyfikacyjne (m.in. XIX-wieczne paszporty europejskie), metalowe klisze do druku podstawek pod piwo z lat 50. i 70. XX wieku. Prawdziwą gratką dla miłośników numizmatyki były projekty polskich banknotów z 1919 roku, drukowane w Paryżu i Londynie. Niekiedy ręcznie malowane, w formatach zbliżonych do A4, z naniesionymi korektami błędów w pisowni – są unikatami, istniejącymi tylko w jednym egzemplarzu! Nie brakowało także współczesnych produktów wykonanych na papierze czerpanym. Całość uzupełniała Papierowa Aleja Gwiazd, czyli kolekcja odcisków dłoni znanych osobistości, które odwiedziły dusznickie Muzeum i zgodziły się odbić swoją dłoń w masie papierowej. Wśród gości było wielu polityków, artystów i ludzi świata show-biznesu.

Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Muzeum Papiernictwa. Wpisała się także w obchody Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018.

Sztuka papieru w zbiorach Muzeum Papiernictwa

Kuratorki wystawy: mgr Beata Dębowska, mgr Marta Nowicka

Okres prezentacji: 28 lipca 2018 – 31 stycznia 2019

Uruchomienie tej niezwykle ważnej dla Muzeum Papiernictwa wystawy, celowo zaplanowanej w roku jubileuszu 50-lecia istnienia instytucji, to ważne podsumowanie, a zarazem ukłon w stronę nowej dziedziny sztuki współczesnej, jaką jest sztuka papieru.

W 2017 roku powstała w Muzeum profesjonalna Galeria Sztuki Papieru wraz z multimedialną prezentacją, będącą dopełnieniem wystaw czasowych odbywających się w tej samej przestrzeni. Na monitorach można obejrzeć prace ponad 40 artystów z kraju i ze świata.

26 lipca 2018 roku obchodziliśmy 50-lecie istnienia Muzeum. Z tej okazji po raz pierwszy zostały zaprezentowane obiekty sztuki papieru ze zbiorów Muzeum. To prace artystów, które do tej pory można było oglądać jedynie wirtualnie. Zaprezentowanie muzealnej kolekcji, składającej się z niemal 50 obiektów, uświadamia, jak wielkie możliwości tkwią w papierze i w jak różny sposób wykorzystują go artyści, tworząc sztukę.

Prace powstały w różnorodnych technikach. Zobaczyliśmy dzieła, które w ramach europejskiego nurtu były tworzone z gotowego już papieru (często z makulatury), połączonego z innymi materiałami. Większość artystów tworzy jednak swoje dzieła z masy papierniczej. Pionierami tego nurtu byli Amerykanie: Dard Hunter – badacz, historyk, znawca papieru czerpanego oraz Douglas Howell, zwany ojcem sztuki papieru. Ten ostatni odnalazł w papierze potencjał wyrazu poprzez eksperymentowanie z różnego rodzaju włóknami i barwnikami. Ta metoda daje bardzo wiele możliwości. Pozwala ona artystom na formowanie, tworzenie swoich prac, zanim masa papiernicza stanie się papierem. W ten sposób powstają obrazy malowane pulpą papierniczą, rzeźby, reliefy. Artyści tworzący swe dzieła z masy papierniczej wykorzystują do tego masę celulozową lub sami przetwarzają włókna roślinne.

Pokaz dzieł powstałych z włókien roślinnych otwierała praca Amerykanki – Karen Stahlecker, zatytułowana „Materia krajobrazu”. Artystka odegrała dużą rolę w polskim środowisku artystycznym. W latach 90. XX wieku, podczas stypendium w Polsce, pokazała, jak można pozyskać masę papierniczą z włókien roślinnych. Metoda ta zainspirowała wielu artystów, w tym Joannę Stokowską, która jako pierwsza przeprowadziła w Muzeum Papiernictwa warsztaty polegające na przetwarzaniu liści w pulpę papierową, oraz Ewę Latkowską-Żychską, za sprawą której w łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych powstała Pracownia Papieru.

Wielu twórców sięga do korzeni, stosując do wyrobu papieru włókna z roślin dalekowschodnich: kozo, gampi, mitsumata.

Większość artystów zajmujących się sztuką papieru tworzyła lub tworzy także tkaninę. Jest to zrozumiałe, ponieważ zarówno papier, jak i tkanina powstają z włókna. Dla niektórych papier jest tożsamy z tkaniną. Dlatego też sztukę papieru i tkaninę unikatową można określić wspólnym mianem: sztuka włókna. Nieprzypadkowo najwięcej artystów tej sztuki wywodzi się z Łodzi – dawnego ośrodka przemysłu włókienniczego. Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Muzeum Papiernictwa.

List króla polskiego Władysława IV na papierze z Dusznik

Kurator wystawy: dr hab. Maciej Szymczyk

Okres prezentacji: 2 października – 5 października

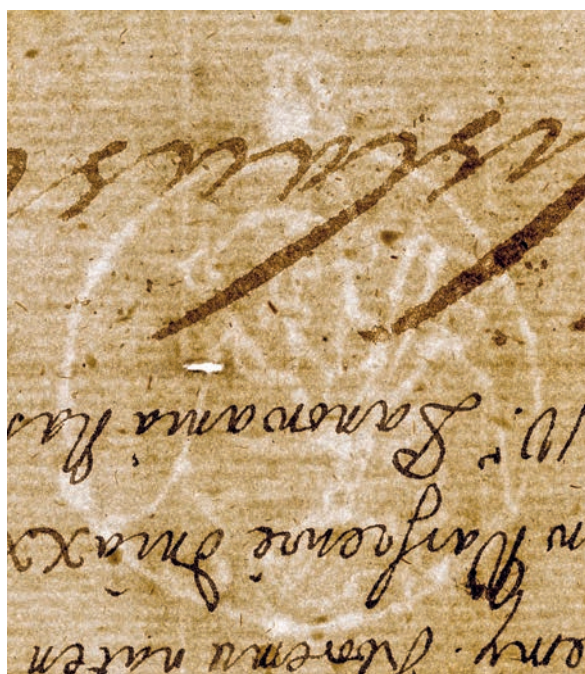
Tylko przez cztery dni można było obejrzeć w Muzeum Papiernictwa list spisany w XVII wieku na papierze wykonanym w tutejszym młynie papierniczym. Dokument został podpisany ręką króla Polski – Władysława IV Wazy. Cenne pismo przyjechało pod specjalnym nadzorem z Biblioteki Polskiej Akademii Nauk w Kórniku. List pochodzi z 28 września 1644 roku. Jego wymiary są zbliżone do formatu A3. W przezroczu pojawia się znak wodny dusznickiej papierni: wpisane w okrąg popiersie św. Piotra, trzymającego w lewej dłoni wielki klucz. W tamtym czasie dusznickim młynem zarządzała Susanna I Kretschmer (1640 – ok. 1645). Nie można jednak wykluczyć, że arkusz został wykonany jeszcze za życia jej męża, Samuela I Kretschmera (1619–1640). List jest dowodem na to, że najpóźniej w latach 40. XVII wieku papiery z Dusznik były wykorzystywane również w odległej o niemal pół tysiąca kilometrów Warszawie. Przypomnijmy, że Duszniki nie należały wówczas do państwa polskiego. Najprawdopodobniej o pojawieniu się dusznickiego papieru w kancelarii króla Polski zdecydowała doskonała jakość tego produktu.

Adresatem listu jest Janusz Kiszka, wojewoda połocki, hetman polny litewski, senator. Władysławowi IV zależało na jego poparciu. Aby wypowiedzieć wojnę Turcji, król Polski budował swoje stronnictwo. W liście z 1644 roku władca informuje o zbliżającym się sejmie i wzywa hetmana, aby „ku pomnożeniu dobra pospolitego atentu rady swej użyć”. Zapewne senator Kiszka wraz z innymi stronnikami monarchy miał „użyczać rad” innym posłom i senatorom w celu przyjęcia uchwał dotyczących ustanowienia podatków na skompletowanie armii. Pisma takie król wysyłał do wszystkich senatorów kilka miesięcy przed terminem sejmiku. Można sądzić, że listy o podobnej treści, również na papierze z Dusznik, trafiły do pozostałych senatorów, a było ich wówczas około 140.

Sejm, o którym mowa w liście Władysława IV, był sejmem zwyczajnym i odbył się w początkach 1645 roku. Uplłynął w atmosferze awantury o Księstwo Trubeckie, które Władysław IV oddał Rosji w zamian za obietnicę poparcia wojny z Turcją. Skłóceniu i oburzeniu decyzją króla posłowie i senatorowie w marcu 1645 roku rozjechali się do domów, nie podejmując żadnych uchwał.

Wystawa została zrealizowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Muzeum Papiernictwa. Wernisaż wystawy uświetnił konferencję jubileuszową zorganizowaną w dniu 2 października 2018 roku.

Waluta Niepodległej

Kurator wystawy: mgr Jan Bałchan

Okres prezentacji: 12 października – 16 grudnia

„Waluta Niepodległej” – wystawę pod tym tytułem można było oglądać w Muzeum Papiernictwa. Prezentowaliśmy na niej pieniądze obiegowe II Rzeczypospolitej od momentu odzyskania niepodległości aż do 1939 roku. Udostępnione zostały oryginalne marki polskie, ostmarki i ostruble, wprowadzone przez niemieckiego okupanta jeszcze podczas pierwszej wojny światowej. Ta część ekspozycji została uzupełniona o prezentację walut państw zaborczych – marek, koron i rubli. Chaos walutowy spotęgowany narastającą inflacją i walką o granice II Rzeczypospolitej zakończyła reforma skarbowa Władysława Grabskiego, którego sylwetka i dokonania także zostały przypomniane na wystawie.

Lata 1924–1939 reprezentowały banknoty i monety złotowe, m.in. jeden z najpiękniejszych banknotów polskich – słynna setka z 1932 roku, zaprojektowana przez Józefa Mehoffera.

Realizując wystawę o walucie II Rzeczypospolitej, nie można było zapomnieć o przedwojennym Banku Polskim. Przypomnieliśmy więc jego prezesów i skarbników. Druk papierowych pieniędzy jest związany także z działalnością innej zasłużonej w naszych dziejach instytucji – Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych, o której również informowaliśmy na ekspozycji.

Wystawa „Waluta Niepodległej” była okazją do zaprezentowania kolekcji numizmatycznej, jaką Muzeum Papiernictwa konsekwentnie budowało w ostatnich latach. Zupełnie wyjątkowy w skali ogólnopolskiej był pokaz próbnych wydruków banknotów złotych drukowanych w 1919 roku we Francji i w Wielkiej Brytanii, które kilka lat czekały na wprowadzenie do obiegu.

Wystawa powstała w oparciu o zbiory: Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju, Muzeum w Chorzowie, Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi, Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, Muzeum Tkactwa w Kamiennej Górze, Archiwum Narodowego w Krakowie, Narodowego Archiwum Cyfrowego, Muzeum Książąt Lubomirskich w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu oraz Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Wernisaż wystawy współprowadzili uczniowie Zespołu Szkół Społecznych w Kłodzku pod opieką Joanny Bałchan. Podczas otwarcia odbył się także wykład ekspercki Damiana Marciniaka, zatytułowany: „Waluta Niepodległej oczami rzeczoznawcy i kolekcjonera”, wraz z panelem dyskusyjnym.

Damian Marciniak jest właścicielem Gabinetu Numizmatycznego. Działa na rynku numizmatyki profesjonalnej od 2003 roku. Zajmuje się pośrednictwem w handlu monetami, banknotami oraz historycznymi papierami wartościowymi. Jest członkiem

Stowarzyszenia Numizmatyków Profesjonalnych. Sprzedaż numizmatów prowadzi w formie domu aukcyjnego, przez aukcje internetowe, natomiast w siedzibie firmy prowadzi skup gotówkowy i przyjmuje numizmaty na aukcje. Poza tym uczestniczy w giełdach, aukcjach i targach na terenie kraju i za granicą. Jest uznanym na rynku znawcą polskich pieniędzy papierowych i popularyzatorem wiedzy na temat polskich banknotów na rozmaitych portalach naukowych.

Wystawa została zorganizowana w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Muzeum Papiernictwa. Dodatkowo wpisała się w obchody jubileuszu 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Organizacja ekspozycji została dofinansowana ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „Kultura – Interwencje 2018. EtnoPolska”. Sponsorem wystawy była Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A.

Sztuka papieru – prace duszniczan

Kurator wystawy: mgr Dorota Zielińska-Pytlowany

Okres prezentacji: 14 grudnia – 16 stycznia

Muzeum Papiernictwa w grudniu ponownie zaprosiło do obejrzenia wystawy prac uczniów Miejskiego Zespołu Szkół w Dusznikach-Zdroju, którzy tworzyli swoje dzieła podczas kreatywnych spotkań.

W zajęciach wzięły udział również rodziny młodych duszniczan. Goście Muzeum wspólnie tworzyli papierowe wycinanki, kompozycje kwiatowe z papieru czerpanego, arkusze zdobione techniką ebru (turecką metodą malowania na wodzie) oraz ozdoby i kartki bożonarodzeniowe. Koordynatorką projektu była kierownik Działu Edukacji Dorota Zielińska-Pytlowany, która z wybranych prac przygotowała wystawę.

Po zamknięciu wystawy, podobnie jak w latach ubiegłych, prace trafiły na Oddział Medycyny Paliatywnej i Oddział Chirurgii Plastycznej dla Dzieci w Specjalistycznym Centrum Medycznym w Polanicy-Zdroju.

Realizacja zajęć została dofinansowana przez Gminę Duszniki-Zdrój. Patronat honorowy nad wystawą objął burmistrz miasta Duszniki-Zdrój Piotr Lewandowski. Patronat medialny – TV Kłodzka, „Nowa Gazeta Gmin” i portal <do.ba.pl>.

Wernisaż wystawy uświetnił występ chóru Tarantella pod kierownictwem Agnieszki Gbyl. W uznaniu szczególnych zasług dyrektor Muzeum Papiernictwa Maciej Szymczyk nadał Pani Agnieszce tytuł Honorowego Kustosza. Tym samym elitarne grono przyjaciół dusznickiego Muzeum zwiększyło się do 24 osób.

Oprac. na podst. materiałów Muzeum Papiernictwa, fot. Krzysztof Jankowski.

Wyciąg ze statystyki 2018 roku (w nawiasach dane z 2017 roku)	
Ogólna liczba zwiedzających	65 573 osoby (67 248 osób)
Uczestnicy lekcji muzealnych	14 825 osób (15 461 osób)
Uczestnicy lekcji towarzyszących projektom	410 osób (310 osób)
Uczestnicy warsztatów dla indywidualnych turystów	6 271 osób (5 722 osoby)
Wystawy czasowe otwarte w siedzibie Muzeum	9 (8)
Liczba innych instytucji, w których prezentowano wystawy z Muzeum Papiernictwa	4 (4)
Zbiory muzealne powiększono o	1 230 obiektów (3 118 obiektów)
Księgozbiór powiększono o	13 pozycji (71 pozycji)
Liczba arkuszy papieru czerpanego	43 038 (43 831)
Liczba arkuszy papieru słoniowego	1 090 (1 201)
Liczba kopert	19 055 (20 041)
Liczba obrazków w ramkach	535 (656)
Liczba bombek papierowych	298 (353)
Muzeum w programach telewizyjnych i radiowych	ponad 219 razy (ponad 475 razy)
Muzeum w informacjach prasowych, katalogach i informatorach	ponad 181 razy (ponad 91 razy)
Liczba wydawnictw własnych	17 (14)

*oprac. Maciej Szymczyk
na podstawie dokumentów Muzeum Papiernictwa*

Wykaz pracowników Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju zatrudnionych w 2018 roku

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko pracy
1.	Jan Bałchan	kustosz, kierownik Działu Papiernictwa
2.	Marta Borowiec-Greszta	starszy referent ds. organizacyjno-administracyjnych
3.	Justyna Cybulska	młodszy referent ds. administracyjnych / sekretarka
4.	Agata Daniel	kierownik Działu Produkcji Papieru Czerpanego
5.	Beata Dębowska	kustosz, kierownik Działu Historii Dusznik-Zdroju
6.	Karolina Dyjas	adiunkt muzealny
7.	Robert Fabia	czerpalnik-konserwator
8.	Krystyna Gajowska	rzemieślnik obróbki papieru
9.	Wiesława Hajkowska	opiekun ekspozycji, sprzedawca
10.	Danuta Hochhaus	sprzedawca, pracownik gospodarczy
11.	Małgorzata Jakubiec	starszy specjalista ds. organizacyjno-administracyjnych – lider zespołu ds. organizacyjnych
12.	Jadwiga Janicka	starsza księgowa
13.	Janusz Janiszewski	główny księgowy
14.	Krzysztof Jankowski	specjalista ds. reklamy, organizacji i promocji
15.	Magdalena Junik	specjalista ds. organizacyjno-administracyjnych
16.	Dagmara Kacperowska	kustosz
17.	Józef Kapica	specjalista ds. maszyn i urządzeń papierniczych
18.	Ewa Kłonowska	adiunkt muzealny
19.	Marcin Lemejda	przewodnik muzealny
20.	Iwona Madera	przewodnik muzealny – do 31.10.2018, od 01.11.2018 – adiunkt muzealny
21.	Izabela Mieczkowska	przewodnik muzealny – od 13.09.2018
22.	Marta Nowicka	kustosz
23.	Edward Płachytka	czerpalnik-konserwator
24.	Wojciech Sadko	przewodnik muzealny – do 30.06.2018
25.	Joanna Seredyńska	wicedyrektor Muzeum Papiernictwa

Wykaz pracowników Muzeum Papiernictwa w Dusznikach Zdroju zatrudnionych w 2017 roku

26.	Dorota Stojanowska	specjalista ds. finansów, planowania i administracji
27.	Beata Sypek	rzemieślnik obróbki papieru
28.	Paweł Szewczyk	czerpalnik-konserwator
29.	Maciej Szymczyk	dyrektor Muzeum Papiernictwa
30.	Dorota Tryniecka	pracownik gospodarczy
31.	Urszula Wasielewska	sprzedawca
32.	Marcin Wyszyński	adiunkt muzealny
33.	Dorota Zielińska-Pytlowany	kustosz, kierownik Działu Edukacji Muzealnej

oprac. Dorota Stojanowska, Justyna Cybulska

Informacje dla Autorów

- Redakcja „Rocznika Muzeum Papiernictwa” przyjmuje wyłącznie teksty niepublikowane.
- Wszystkie teksty są recenzowane przez specjalistów. Po uzyskaniu pozytywnej recenzji Redakcja podejmuje ostateczną decyzję o przyjęciu tekstu do druku.
- Artykuły przeznaczone do Rocznika nie powinny przekraczać 20 stron maszynopisu znormalizowanego (1 arkusza wydawniczego), w uzasadnionych przypadkach 25 stron. Dalsze zwiększenie objętości tekstu przez Autora wymaga wcześniejszego uzgodnienia z Redakcją.
- Do artykułu należy dołączyć: streszczenie nieprzekraczające 2000 znaków oraz słowa kluczowe, które zostaną przetłumaczone na języki obce i umieszczone pod artykułem.
- Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów oraz wprowadzania zmian po uzgodnieniu z Autorem.
- Do artykułu, jeśli tematyka na to pozwala, należy dołączyć zdjęcia i/lub ilustracje w liczbie uzgodnionej z Redakcją.
- Jeżeli ilustracje chronione są prawami autorskimi, należy dostarczyć pisemną zgodę autora lub właściciela ilustracji na ich reprodukcję. Odpowiedzialność wynikającą z naruszenia praw autorskich i praw wydawniczych ponosi Autor.
- Składane do Redakcji recenzje nie powinny przekraczać 10 stron maszynopisu znormalizowanego (0,5 arkusza wydawniczego).
- Recenzje powinny dotyczyć (poza szczególnie uzasadnionymi przypadkami) publikacji wydanych nie dawniej niż w ciągu ostatnich dwóch lat; w opisie dzieła recenzowanego prosimy podawać ISBN i/lub ISSN.
- Autorzy proszeni są o podanie następujących danych personalnych: tytuł i stopień naukowy, miejsce pracy wraz z dokładnym adresem, adres do korespondencji, numer telefonu i adres poczty elektronicznej. Powyższe dane przeznaczone są jedynie do wiadomości i na potrzeby Redakcji.
- Po ukazaniu się publikacji Autorzy artykułów otrzymują bezpłatnie 1 egz. czasopisma oraz 10 nadbitek własnego artykułu.
- Autorzy recenzji i krótkich not otrzymują 1 egz. czasopisma (nie otrzymują nadbitek).
- Materiały do bieżącego tomu Rocznika należy nadsyłać do dnia 15 lipca.
- Materiałów niezamówionych Redakcja nie zwraca.
- Jeżeli w pracy nad tekstem uczestniczyło kilku Autorów, Redakcja wymaga ujawnienia ich wkładu w powstanie publikacji, z podaniem afiliacji oraz kontrybucji, tj. informacji, kto jest autorem koncepcji, założeń, metod, protokołu

itp. wykorzystywanych przy przygotowaniu tekstu. Odpowiedzialność za całość opracowania ponosi osoba przekazująca materiał do publikacji.

- Redakcja informuje, że *ghostwriting*, *guest authorship*, czyli nieujawnianie nazwisk autorów, którzy wnieśli istotny wkład w powstanie publikacji albo w inny sposób przyczynili się do jej powstania (ghostwriting) lub przypisanie autorstwa osobie, która nie przyczyniła się do powstania publikacji (guest authorship) są niezgodne z prawem (**podstawa prawna:** art. 16 pkt 1 i 2 ustawy z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, *Dziennik Ustaw* 1994 r., Nr 24, poz. 83), stanowią ponadto przejaw nierzetelności naukowej. Wszelkie wykryte przypadki takiego postępowania będą demaskowane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów (instytucje zatrudniające Autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych itp.).
- Jeżeli badania wykorzystywane w publikacji były przeprowadzane w ramach projektów badawczych albo pod auspicjami instytucji (ośrodków) naukowych lub naukowo-badawczych, Redakcja powinna uzyskać informację o źródłach finansowania publikacji, wkładzie instytucji, stowarzyszeń i innych podmiotów (tzw. *financial disclosure*).
- Redakcja będzie dokumentować wszelkie przejawy nierzetelności naukowej, zwłaszcza łamanie i naruszanie zasad etyki obowiązujących w nauce.

Wskazówki techniczne

- Teksty artykułów prosimy składać w programie Microsoft Word.
- Załączone tabele i wykresy powinny być opracowane w programie Microsoft Excel.
- Materiały ilustracyjne powinny być opisane, ponumerowane, a na marginesie wydruku należy zaznaczyć propozycję ich umieszczenia w tekście. Redakcja zastrzega sobie możliwość przesunięcia poszczególnych ilustracji i dostosowania ich lokalizacji w tekście artykułu do wymogów edytorskich i wydawniczych.
- Teksty należy składać w formie wydruku oraz w wersji elektronicznej (CD-ROM lub w formie pliku przesłanego pocztą e-mail na adres Redakcji). Ilustracje do tekstu należy dostarczyć w formie elektronicznej na płycie CD lub przesłać na adres e-mail w formacie .jpg, .bmp lub .tif w rozdzielczości 300 dpi.
- Należy zachować podwójny odstęp między wierszami (ok. 30 wierszy na stronie), margines ok. 2,5 cm.
- Prace redakcyjne i edytorskie oraz formatowanie i łamanie tekstu artykułu odbywają się na etapie wydawniczym. W związku z tym prosi się Autorów o nieformatowanie przekazywanego tekstu (wyjątek stanowi formatowanie tabel i wykresów) oraz niedzielenie wyrazów w tekście.
- Na wstępie maszynopisu (u góry z lewej strony) należy zamieścić imię i nazwisko Autora (bez podawania tytułów naukowych), pod spodem miasto zamiesz-

kania lub miejsce pracy Autora, w kolejnej linii wyśrodkowany tytuł artykułu (bez kropki na końcu).

- Tekst właściwy powinien być napisany jednym krojem pisma (w zasadzie czcionką prostą) o niezmienniej wielkości, bez pogrubień i podkreśleń, ze stałym odstępem między wierszami, bez wprowadzania twardego znaku podziału wiersza i znaku podziału strony. Prosi się o niestosowanie jakiegokolwiek formatowania akapitu, odstępów między akapitami, wcięć, wysunięć itd.
- Cytaty – zarówno w tekście, jak i w przypisach – należy ujmować w cudzysłów. Każda ingerencja Autora artykułu w cytat (np. poprzez podkreślenie fragmentu tekstu albo wyjaśnienie zaimka osobowego) musi zostać wyraźnie zaznaczona w nawiasie kwadratowym i podpisana inicjałami Autora artykułu [podkreślenie – P.P.]. Cytaty pochodzące z literatury obcojęzycznej zamieszczane w tekście właściwym powinny występować w polskim przekładzie, cytaty w przypisach należy zamieszczać w języku oryginału. Z wyjątkiem prac z dziedzin lingwistyki i pokrewnych należy unikać przesycenia tekstu zbędnymi cytatami.
- Używanie skrótów powinno być ograniczone do minimum. Dopuszczalne są skróty powszechnie przyjęte w języku polskim, takie jak: m.in., np., nr, ul., itd., itp., tzw.
- Uważane jako powszechnie jasne są skróty przyjęte przez polski układ miar i wag, takie jak: kg, km, cm oraz skrót zł (gr) na określenie polskiej waluty.
- Dopuszczalne są skróty pochodzące z języków obcych odnoszące się do zagranicznych środków płatniczych, jednak przy pierwszym ich zastosowaniu należy podać pełną nazwę waluty w języku polskim, np. talar Rzeszy (Rtln.).
- Skróty nazw własnych muszą być bezwzględnie rozwinięte przy pierwszym ich użyciu, np. Korpus Ochrony Pogranicza (KOP), Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Armia Krajowa (AK) itd. Zasadzie tej podlegają również nazwy państw, np. Niemiecka Republika Demokratyczna (NRD), Związek Radziecki (ZSRR), Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (KRLD) itd. W dalszej części tekstu można używać wcześniej wyjaśnionych skrótów, uznając je za w pełni zrozumiałe: KOP, PZPR, AK, NRD, ZSRR, KRLD itd.
- Wyjątkiem niewymagającym rozwinięcia są skróty przyjęte w polskiej oraz międzynarodowej terminologii w publikacjach naukowych, w szczególności będące częścią nazwy własnej, np. Waffen SS, albo traktowane w całości jako nazwy własne, np. samochód marki Fiat albo marki BMW, samolot PZL (w nazwie, np. PZL „Karaś”), okręt ORP „Błyskawica” itd.
- W wypadku skrótów obowiązują formy przyjęte w najnowszym wydaniu *Słownika języka polskiego*.
- W wypadku nazw odnoszących się do niepolskich organizacji, w tekście obowiązuje pełna nazwa w języku polskim, natomiast skrót nazwy może być podawany w języku oryginału, np. Socjalistyczna Partia Niemiec (SPD).

- Przy transkrypcji z alfabetów innych niż łaciński należy przestrzegać reguł określonych w polskiej normie bibliotecznej: PN-ISO 9-2000.
- W wypadku nazw miejscowości znajdujących się poza granicami Polski, ale posiadających polskie nazwy, należy w tekście użyć nazwy polskojęzycznej, np. Drezno (zamiast Dresden), Praga (zamiast Praha), Lwów (zamiast Lviv), Nowy Jork (zamiast New York). Uwaga ta nie odnosi się do zapisu bibliograficznego, w którym nazwę miasta należy umieścić w formie podanej przez wydawcę.
- W razie posługiwania się historycznymi (niepolskimi) jednostkami miar i wag (funt, łut, uncja, stopa, łokieć, wiorsta, mila, kamień, cetnar itd.), prosi się Autorów o przeliczenie w przypisie na obecnie używane w Polsce wartości, umożliwiające czytelnikowi pełne zrozumienie tekstu. Ma to szczególne znaczenie, gdy określenie używane w czasach dawniejszych nie jest jednoznaczne (mila śląska, czeska, pruska, angielska, morska itd.) albo w ciągu wieków ulegało zmianom.
- Teksty opracowań (analizy, syntezy) muszą zawierać przypisy. Numer przypisu powinien zostać zamieszczony po fragmencie tekstu, do którego odnosi się przypis. Oznaczenie przypisu należy umieścić bezpośrednio po tekście przed znakiem przestankowym.
- Przypisy służą zasadniczo do podawania źródeł wykorzystanych przy pisaniu pracy. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zamieszczanie w przypisach dodatkowych, niedługich komentarzy, wyjaśnień uzupełniających albo leksykalnych oraz cytatów.
- Przypisy powinny być umieszczone pod tekstem i posiadać numerację ciągłą.
- W przypadku powoływania się na źródło archiwalne, muzealne lub biblioteczne należy podać miejsce przechowywania źródła oraz jego sygnaturę albo numer inwentarzowy.
- Przy powoływaniu się na tekst opublikowany należy podać: pierwszą literę imienia autora (z kropką), nazwisko autora, tytuł pracy oraz miejsce i rok wydania, jeśli jest to publikacja książkowa, albo dane bibliograficzne dzieła zwanego, w którym ukazała się praca. Przykłady zapisów zostały zamieszczone pod niniejszymi Wskazówkami.
- W wypadku niemożności ustalenia autora książki (anonimowego autora) należy przed tytułem użyć skrótu „[b.a.]” w nawiasie kwadratowym.
- Jeśli w publikacji nie jest podany rok wydania, używa się skrótu „b.r.”, o ile z innych źródeł nie wynika, w którym roku ukazała się dana pozycja. Jeśli rok opublikowania nie został podany, natomiast możemy go ustalić (np. na podstawie katalogów bibliecznych), rok wydania podajemy w nawiasie kwadratowym.
- W wypadku nienumerowanych stron (np. w gazetach codziennych) należy zastosować skrót „nlb.”.
- Praca cytowana wcześniej i obecnie cytowana ponownie w kolejnym przypisie winna zawierać dane autora (pierwsza litera imienia z kropką, pełne nazwisko

autora), pierwsze słowa tytułu zakończone wielokropkiem i w nawiasie kwadratowym numer przypisu, w którym pozycja ta wystąpiła po raz pierwszy w pełnym zapisie bibliograficznym, a następnie strona w pracy cytowanej, do której odnosi się bieżący przypis.

- Jeśli przypis odwołuje się do pracy podanej w przypisie bezpośrednio go poprzedzającym, należy użyć jedynie określenia „ibidem” z podaniem numeru strony.
- Przy powoływaniu się na źródło znajdujące się w Internecie na stronach www obowiązują wszystkie zasady dotyczące podawania danych autora i tytułu tekstu (ewentualnie również wydawnictwa, jeśli publikacja ukazała się także w druku). Poza tymi danymi należy podać adres strony www i bezwzględnie zamieścić informację o dacie korzystania ze strony.

Przykładowe opisy bibliograficzne w przypisach

Wydawnictwo zwarte:

¹ K. Maleczyńska, *Dzieje starego piapiernictwa śląskiego*, Wrocław–Warszawa–Kraków 1961, s. 92.

Rozprawa w wydawnictwie zwartym:

² K. Popiński, *Rola edukacji na poziomie wyższym w modernizacji społeczno-ekonomicznej Polski w latach 1945–1989* [w:] *Modernizacja czy pozorna modernizacja*, praca zbior. pod red. J. Chumińskiego, Wrocław 2010, s. 232.

Artykuł w czasopiśmie:

³ J. Piłatowicz, *Chemiczne stowarzyszenie inżynierów i techników w Polsce do 1939 r.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2003, nr 3–4, s. 95.

Praca cytowana ponownie oraz zapis przypisu odnoszący się do pracy podanej w bezpośrednio go poprzedzającym przypisie:

⁴ K. Popiński, *Rola edukacji na poziomie wyższym...* [2], s. 235.

⁵ Ibidem, s. 236.

Praca z anonimowym autorem i niezamieszczonym rokiem wydania publikacji:

⁶ [b.a.], *Bad Reinerz, klimatischer walddreicher Höhenkurort*, Bad Reinerz [1891], s. 5.

Źródło znajdujące się w Internecie:

⁷ A. Defren, *Die Hochschule für Welthandel in Wien: Geschichte und Entwicklung von 1919 bis 1942*, VDM Verlag Dr. Müller, 2007, <<http://www.weltbild.de/3/14896961-1/buch/die-hochschulefuer-welthandel-in-wien.html>> [dostęp: 17.09.2011].

Duszniki, więcej niż Zdrój.

**DOLNY
ŚLĄSK**

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

**Muzeum Papiernictwa
w Dusznikach-Zdroju**

**DOLNY
ŚLĄSK**

INSTYTUCJA KULTURY
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
DOLNOŚLĄSKIEGO

ISSN 1897-7685